

Дата: 21.10.2021

Група: 25

Предмет: Основи бухгалтерського обліку

УРОК № 11

ТЕМА: Бухгалтерська звітність.

МЕТА:

- Ознайомити учнів з поняттям «бухгалтерська звітність»
- Сформувати в учнів поняття про порядок складання і подання бухгалтерської звітності
- Вивчити види звітних форм
- Сприяти всебічному розвитку особистості;
- Виховувати інформаційно-освічену людину.

1. Суть та призначення звітності, основні вимоги та принципи її побудови

Обліковий процес завершується складанням фінансової звітності про господарську діяльність підприємства. Правові основи з питань складання фінансової звітності регламентуються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку П(с)БО. Норми цього Закону та Положення слід застосовувати до фінансової звітності підприємств, організацій та інших юридичних осіб усіх форм власності, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Державне регулювання фінансової звітності в Україні здійснюється з метою створення єдиних правил складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств.

Фінансова звітність — це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Відповідно до ст. 1 Закону про бухгалтерський облік користувачами фінансової звітності є фізичні або юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень (рис. 11.1).

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та п. 4. П(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства.

Порядок надання фінансової звітності користувачам визначається чинним законодавством. Під час підготовки до складання та подання фінансової звітності підприємство повинне дотримуватись вимог П(с)БО, а також Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419, який визначає суб'єктів подання звітності, звітний період, склад та терміни її подання. Відповідальність за складання та надання фінансової звітності несе керівництво підприємства.

КОРИСТУВАЧІ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

Рис. 11.1. Групи користувачів бухгалтерської звітності

Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо:

- придбання, продажу та володіння цінними паперами;
- участі в капіталі підприємства;
- оцінки якості управління;
- оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання;
- забезпеченості зобов'язань підприємства;
- визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу;
- регулювання діяльності підприємства;
- інших рішень.

Головні вимоги до звітності — це обов'язковість подання, державна регламентація, своєчасність складання і подання, простота, зрозумілість і загальна доступність, достовірність, єдність методики звітних показників, порівнянність звітних показників за різні періоди, доречність, раціональність, економічність і дійовість. Основні вимоги, що висуваються до звітності, наведені на рис. 11.2.

Рис. 11.2. Вимоги для фінансової звітності

Фінансова звітність повинна містити дані про:

- підприємство;
- дату звітності та звітний період;
- валюту звітності та одиницю її виміру;
- відповідну інформацію щодо звітного та попереднього періоду;
- облікову політику підприємства та її зміни;
- консолідацію фінансових звітів;
- припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності;
- обмеження щодо володіння активами;
- участь у спільніх підприємствах;
- виявлені помилки минулих років та пов'язані з ними коригування;
- переоцінку статей фінансових звітів;
- іншу інформацію, розкриття якої передбачене відповідними Положеннями (стандартами).

Фінансова звітність в Україні формується з дотриманням тих десяти принципів, які сформульовані в статті 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та пунктом 18 П(с)БО 1 (рис. 11.3).

Рис. 11.3. Принципи підготовки фінансової звітності

2. Класифікація бухгалтерської звітності та її види

Крім фінансової звітності підприємства повинні подавати ще й інші форми звітності. З метою упорядкування та спрощення складання звітності її класифікують за певними ознаками, що уточнено на рис. 11.4.

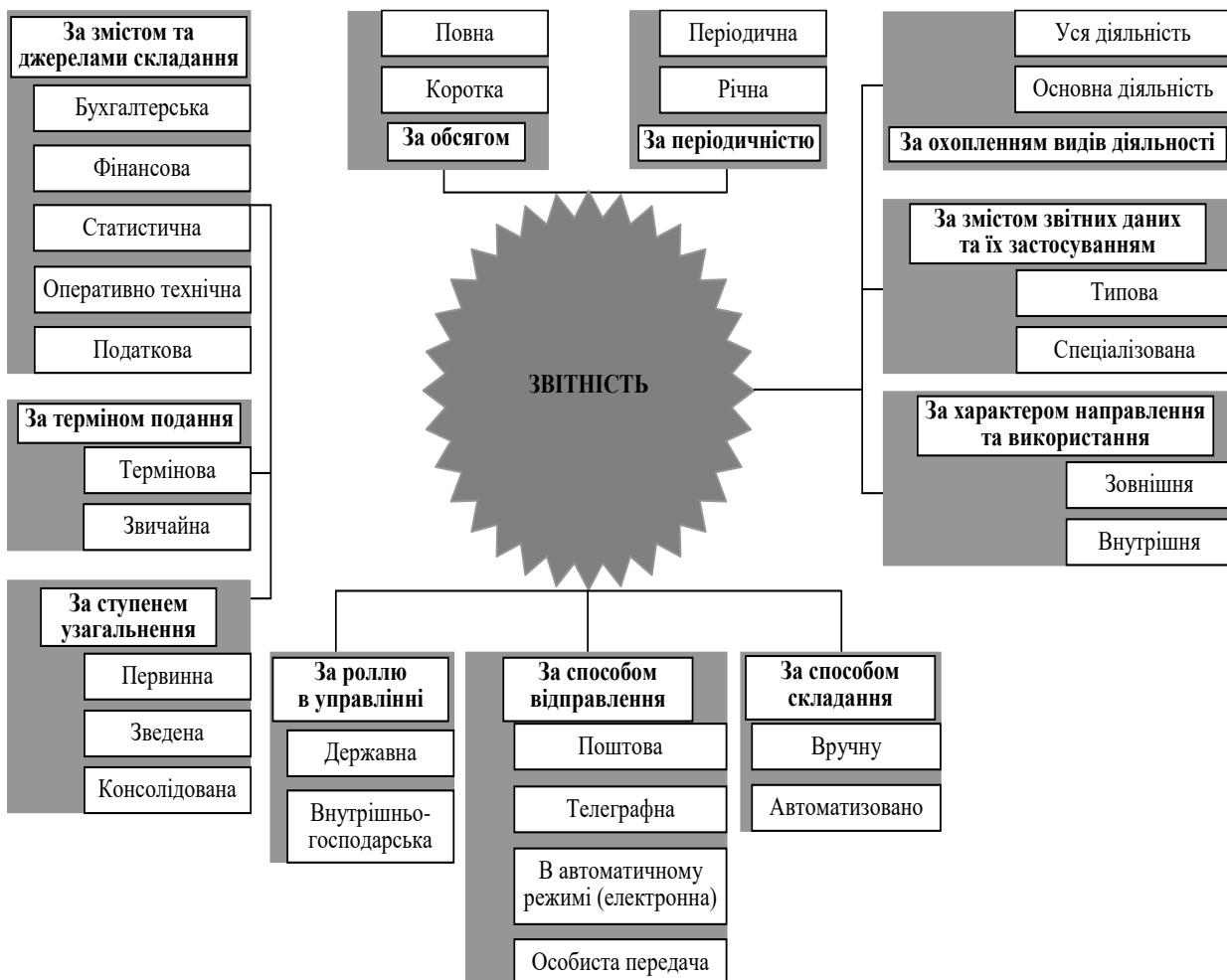

Рис. 11.4. Класифікація звітності

3. Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності

Суб'єкти підприємницької діяльності згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» повинні давати різні види фінансової звітності (табл. 11.1)

4. Таблиця 11.1

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Суб'єкти господарювання	Складові звітності					Примітки
	Баланс	Звіт про фінансові результати	Звіт про рух грошових коштів	Звіт про власний капітал		
Окремі юридичні особи — всі підприємства (крім бюджетних організацій, представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності та суб'єктів малого підприємництва)	+	+	+	+	+	
Суб'єкти малого підприємництва та представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності	+	+	-	-	-	

Фінансова звітність підприємств складається за такими формами:

Баланс	(форма № 1)
Звіт про фінансові результати	(форма № 2)
Звіт про рух грошових коштів	(форма № 3)
Звіт про власний капітал	(форма № 4)
Примітки	(форма № 5)

Для суб'єктів малого підприємництва та представництв іноземних суб'єктів встановлена скорочена за показниками фінансова звітність, їх звіт складається з Балансу (форма № 1—М) і Звіту про фінансові результати (форма № 2—М).

Фінансові звіти містять статті, склад і зміст яких визначаються відповідними Положеннями (стандартами). Стаття наводиться у фінансовій звітності, якщо існує ймовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигод, пов'язаних з цією статтею та оцінка статі може бути достовірно визначена.

За звітним періодом фінансові звіти поділяються на річні та квартальні. Звітним періодом для складання річної фінансової звітності є календарний рік. Перший звітний період новоствореного підприємства може бути меншим за 12 місяців, але не може бути більшим за 15 місяців. Звітним періодом підприємства, що ліквідується, є період з початку року, до моменту ліквідації.

Квартальна звітність складається наростиючим підсумком з початку року у складі двох форм — Балансу і Звіту про фінансові результати.

Звітність підприємства складається станом на кінець останнього дня звітного

періоду. Підприємства, що мають в своєму складі виділені на окремий баланс філії, представництва, відділення та інші відособлені підрозділи, крім фінансової звітності про власні господарські операції, зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність.

Форми фінансової звітності (крім банків) і порядок їх заповнення встановлюються Міністерством фінансів України за погодженням з Державним комітетом статистики України.

Форми фінансової звітності банків і порядок їх заповнення встановлюються Національним банком України за погодженням з Держкомстатом України.

Форми фінансової звітності бюджетних установ, органів державного казначейства України з виконанням бюджетів усіх рівнів і кошторисів видатків і порядок їх заповнення встановлюються Державним казначейством України.

Складання звітів — завершальний етап облікового процесу, тому до початку складання звітів проводиться значна підготовча робота.

Процес підготовки до складання та безпосереднього складання фінансової звітності може бути поділений на кілька етапів (рис. 11.5).

Датою подання фінансової звітності вважається день її фактичної передачі за належністю, а у разі надсилання поштою — дата одержання адресатом, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата. У разі, якщо дата подання звітності припадає на неробочий день, термін подання переноситься на перший після вихідного робочий день.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Закриття рахунків доходів і витрат
2. Визначення чистого фінансового результату звітного періоду
3. Визначення залишків на рахунок активів і зобов'язань
4. Підтвердження залишків на рахунках активів і зобов'язань за допомогою інвентаризації
5. Внесення коригувань до даних обліку за даними інвентаризації
6. Складання звіту про фінансові результати
7. Складання Балансу
8. Складання звіту про власний капітал
9. Складання звіту про рух грошових коштів
10. Складання приміток
11. Перевірка узгодженості показників звітності

Рис. 11.5. Основні етапи підготовки фінансової звітності

Підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність:

- органам, до сфери управління яких вони належать;
- власникам (засновникам), відповідно до установчих документів;
- трудовим колективам на їх вимогу;
- органам виконавчої влади та іншим користувачам, відповідно до законодавства.

Термін подання фінансової звітності встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відкриті акціонерні товариства, підприємства-емітенти облігацій, банки, довірчі товариства, валютні та фондові біржі, інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, кредитні спілки, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії та інші фінансові установи зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та консолідовану звітність шляхом публікації у періодичних виданнях або розповсюдження її у вигляді окремих друкованих видань.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте суть фінансової звітності
2. Назвіть користувачів звітності
3. Чим регулюється подача звітності?
4. Назвіть принципи звітності
5. Наведіть класифікацію звітності
6. Які форми звітності запам'ятали?
7. Назвіть вимоги до фінансової звітності

Завдання:

1) Законспектуйте матеріал уроку

2) **підручник:** Лишиленко О.В. «Бухгалтерський облік» частина 1 §7